

SENSURVEILEDNING

Emnekode og navn: PSY1111/PSYK4111	Semester / År / Eksamenstype: Vår 2023/ Skriftlig eksamen, 4 timer				
Oppgave:					
Besvar alle oppgavene. Oppgave 1 og 2 utgjør til sammen 80 prosent av besvarelsen.					
<ol style="list-style-type: none">1. Gjør rede for fellestrekk ved kvalitative forskningsmetoder. <u>Velg to</u> av de ulike kvalitative analyseretningene i pensum og gjør deretter rede for viktige forskjeller mellom disse to analyseretningene når det kommer til hva slags datamateriale de benytter og hvordan dataen samles inn.2. En forsker ønsker å undersøke sammenhengen mellom personlighetstrekket nevrotisisme og alder. Forskeren bruker et validert mål på personlighet, NEO PI 3, som måler fem personlighetsdomener og fasettene som hører til de fem trekkene. Siden forskeren jobber på NTNU benyttes psykologistudenter som utvalg. 160 svarer på det elektroniske spørreskjemaet som også inneholdt forespørsel om samtykke til at dataene kunne bli benyttet i forskning. Forskeren gjør analyser på sammenhengen mellom fasetten N2 (Fiendtlighet) og alder.					
Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
N2 (Fiendtlighet)	106	1	27	11,42	5,333
Alder	106	20	30	23,27	2,262
Valid N (listwise)	106				
<p>Forskeren kategoriserer begge variablene, slik at de skåre under gjennomsnittet får verdien 1, og de med skåre over gjennomsnittet får verdien 2. Forskeren får følgende resultat: $\chi^2(1)=1.94, p= .16$</p>					
<ol style="list-style-type: none">a) Hvilken statistisk analyse forskeren benyttet? Gjør rede for analysen og for hva resultatet betyr?b) Gjør rede for forskningsdesignet. Hvilken utvalgsstrategi er benyttet? Hva er styrker og svakheter ved forskningsdesignet?c) Forskeren får råd om å kjøre analysene uten å kategorisere variablene og benytte en annen statistisk analyse. Resultatet ser du under. Hvilken statistisk analyse er benyttet her? Rapportert resultatet i APA-format og forklar hva resultatet viser.					

d) Gjør rede for og diskuter hvilken analyse som er mest riktig å benytte av disse to.

Correlations

		N2	Alder
N2	Pearson Correlation	1	-,225 [*]
	Sig. (2-tailed)		,020
	N	106	106
Alder	Pearson Correlation	-,225 [*]	1
	Sig. (2-tailed)	,020	
	N	106	106

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

3. Gjør rede for Z-skårer. Om skårene på variabelen «Alder» i oppgave 2 hadde blitt gjort om til Z-skårer, hvor gammel ville en person med en Z-skåre på 0 være?

Relevant pensumlitteratur:

Darren Langdridge (2006/2007): *Psykologisk forskningsmetode*; en innføring i kvalitative og kvantitative tilnæringer av Darren Langdridge

<https://www.akademika.no/medisin-helse-og-psykologi/psykologi/psykologisk-forskningsmetode/9788251920483>

Helseforskningsloven

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-20-44>

Forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap, humaniora, juss og teologi. (39 sider)

<https://www.forskningsetikk.no/globalassets/dokumenter/4-publikasjoner-som-pdf/forskningsetiske-retningslinjer-for-samfunnsvitenskap-og-humaniora>

- 1. Fellestrekk ved kvalitative metoder er at de er induktive, går i dybden heller enn bredden, variabler har ingen plass, heller ikke hvorvidt resultatene er generaliserbare. Ønsker å beskrive fenomen, egenskapene til fenomen, ikke teste hypoteser. Har ikke som formål å være objektiv og nøytral, men anerkjenner at forskeren er sitt eget verktøy. Benytter et annet begrepsapparat, men forskningen skal uansett være etisk og av høy kvalitet, og besvare nye spørsmål. Benytter ofte ustrukturerte data, både når det gjelder observasjon og intervju. Andre tekster og data kan også benyttes. Forskjeller i analyseretninger ligger både i hva som er formålet med analysen, fokuset og hva som er ansett som beste type data. Noen retninger er mer like enn andre, diskursanalyse skiller seg mest fra de andre med sitt syn på språk, -og at de andre retningene kritiseres av DA for å ha et naivt syn på språk. Penum beskriver en hovedforskjell mellom de retningene som fokuserer på deltakernes opplevelser, versus de som fokuserer på språk (Da/FDA). Tabellen nedenfor oppsummerer de ulike kvalitative analyseretningene i pensum, og kan være til nytte ved sensurering.**

Analyseretning	Sentrale personer	Fokus	Datamateriale	Stikkord
Fenomenologisk Psykologi (DS)	Husserl Giorgi	Forståelse	Skriftlige beretninger og Semi/Ustrukturert intervju	Betydning Mening Epoche', Imaginær variasjon. Intensjonalitet Fenomenolog. Red.
IPA	Smith	Forståelse Psykologisk	Semistrukturert intervju(SSD)	Fortolkning Teori
Grounded theory	Glaser Strauss Corbin Charmaz	Forståelse Prosesser Makro	Intervju/observasjon Teoretisk utvalg Glaser: Alt Charmaz:SSI	KKM L-F-L kod. Fokusert Koding Memoer Teoribygging
Etnografi	"Chicago School of Sociology"	Forståelse	Ustrukturert data/Deltagende observasjon	"Paraply" Betydning
Livslopforskning/ <i>Narrativ analyse</i>	<i>Plummer Riessman Labov</i>	Forståelse/Språk	Eksisterende dok. Ustruktur. intervju Delt.obs. Livslopforskning	Pragm. vs formell Nøkkeltema "Livet som en bok"
Diskursiv psykologi	Wittgenstein Austin Potter Wetherell	Språk	Tekst/naturlig tale	Talehandling Språkspill Offentlig språk Motivert språkbruk
FDA	Foucault	Språk	ALT!	Makt og politikk Begrensninger Posisjonering

2.

Oppgave 2 er en omfattende oppgave hvor det er viktig at alle delene er besvart. A) her er det benyttet en khivadrattest som undersøker sammenhengen mellom to kategoriske variabler. Kji regnes ut ved å se på avvik mellom forventede frekvenser (nullhypotesen) og observerte (faktiske observasjoner). Det er en ikke-parametrisk test. Resultatet er ikke signifikant, altså nullhypotesen om ingen sammenheng mellom fiendtlighet og angst beholdes. B) Forskningsdesignet er ikke-eksperimentelt, -det kan kalles korrelasjonsdesign (pensum benytter det begrepet), eller survey/spørreskjemadesign. Det vil også være riktig om de kaller det et tverrsnittstudie/kryss-seksjonelt design. Utvalgsstrategien kan best beskrives som bekvemmelighetsutvalg. Siden formålet er å si noe om sammenhengen mellom personlighet og alder, er ikke det å bruke studenter optimalt. De har også mye mer begrenset spredning enn om de hadde brukt et større og mer variert utvalg som er mer representativt for den norske befolkning. En styrke er bruk av validerte instrumenter, -for disse standardiserte målene er validerte, og dermed også reliable. Viktig styrke er at det benyttes informert samtykke. Dette er ikke helseforskning, så det er ikke en svakhet at det ikke nevnes noe om REK-godkjenning. C) her er det brukt en Pearsons korrelasjonsanalyse, og resultatet viser at det er en signifikant negativ sammenheng mellom alder og personlighetstrekket fiendtlighet, $.r(104) = -.23, p = .02$. De som er eldre i utvalget skårer lavere på fiendtlighet, men sammenhengen er ikke veldig sterk. Men det er kun 2 prosent sjanse for å få et slikt resultat om nullhypotesen om ingen sammenheng er sann. D) Å kategorisere variabler gjør at man mister informasjon, og det medfører at en ikke kan benytte parametriske tester. Parametriske tester, som r , har mer statistisk styrke enn ikke-parametriske tester som kji . Her ble det tydelig at man ikke fant en sammenheng når kji ble benyttet på samme variabler (kategorisert), mens vi fant en signifikant sammenheng når vi brukte de som kontinuerlig og benyttet r . Statistisk styrke viser til sannsynligheten for å forkaste en falsk nullhypotese, og vi ønsker at den sannsynligheten skal være minst .80. siden dataene får svakere egenskaper ved å kategorisere, og vi får mindre statistisk styrke ved å bruke kji på kategoriserte variabler, er det helt klart best å bruke r på kontinuerlige variabler slik det ble gjort i oppgave c.

3.

Z-skårer er standardiserte skårer, hvor man har transformert råskårer til en fordeling som har 0 i gjennomsnitt, og 1 i standardavvik. På denne måten vet man med en gang om en observasjon ligger over (positive) eller under (negative -Z-skårer) gjennomsnittet. På grunn av matematiske egenskaper ved

normalfordelte variabler, vet man også hvor stor del av observasjonene som befinner seg mellom -1 og 1 Z-skåre (ca. 68 %). ± 1.96 markerer grensene der mindre enn 5 prosent av observasjonene befinner seg over eller under. $Z = (X - \text{mean}) / SD$, men det er ikke påkrevd eller forvent at de husker formelen). I en Z-fordeling, -der alle råskårene er transformert til Z-skårer, er gjennomsnittet alltid 0 og standardavviket er 1. Om observasjonene for alder hadde blitt gjort om til z-skårer, ville derfor en med Z-skåre på 0 være 23,27 år. Om de skriver 23 så er det like riktig. Uansett er det viktigst at de viser at de forstår hva Z-skårer er.

Karakterbeskrivelse:

<https://innsida.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Karakterskalaen>

Faglærer / oppgavegiver:

Navn: Eva Langvik

Sted / dato: Trondheim, 23.05.23, kl 15.00-19.00